

En öppen och välkomnande kyrka

Kyrkopolitiskt handlingsprogram
2021–2025

Innehållsförteckning

EN ÖPPEN OCH VÄLKOMNANDE KYRKA	1
1. INLEDNING	3
2. EN ÖPPEN OCH VÄLKOMNANDE FOLKKYRKA	4
3. KULTUR I SVENSKA KYRKAN	5
4. DET LOKALA FÖRSAMLINGSLIVET	5
5. EN HÅLLBAR KYRKA	7
5.1. Ekologisk hållbarhet	7
5.2 Social hållbarhet	8
5.3 Ekonomisk hållbarhet	9
6. EN SOLIDARISK KYRKA SOM STÅR UPP FÖR MÄNSKLIGA RÄTTIGHETER	9
7. EN KYRKA SOM VILL VARA SVERIGES BÄSTA ARBETSGIVARE	11

1. Inledning

Svenska kyrkan ska vara en öppen och samhällsengagerad folkkyrka. Dit samhället inte når kan kyrkan fylla tomrummet. Kyrkan har historiskt haft en viktig roll i vanliga människors vardag och välfärd. Vi Socialdemokrater vill att Svenska kyrkan skall vara en modern folkkyrka, som utstrålar framtidstro och är öppen mot världen. Vi vill se en kyrka som otvivelaktigt står för tydliga demokratiska principer, och står upp för alla människors lika värde.

Världen har gått igenom ett synnerligen speciellt år på grund av covid-19. Ett år som har präglats lidande, sorg och saknad, men samtidigt också gemenskap och solidaritet. I tider av prövning och pandemi förstärks kyrkans roll och det religiösa livet. Den kyrkliga samvaron kan i bästa fall bli en kraft för att bringa hopp och framtidstro i annars svåra tider. Detta har tagit sig uttryck på olika sätt. Bland annat genom att kyrkan har kunnat bistå de människor i samhället som redan är utsatta, eller de jourhavande prästerna som under pandemin fått en särskild betydelse för många.

Svenska kyrkan som folkkyrka är för oss en kyrka som öppnar sig både inåt och utåt samtidigt som den är fast förankrad i vår historia och en del av framtidens Sverige. Folkkyrkan står för solidariteten människor emellan och kan aldrig blunda för vad som händer i vår närhet och omvärld. När samhället sätts under svåra prövningar, vare sig det är av en pandemi, främlingsfientliga strömningar, intolerans eller ökade orättvisor, ska kyrkan vara tydlig både i ord och handling. Svenska kyrkan ska säga ifrån när människovärdet på olika sätt kränks och i handling ge stöd åt de utsatta. Det är grunderna för den socialdemokratiska kyrkopolitiken.

2. En öppen och välkomnande folkkyrka

En öppen folkkyrka ska ha plats för alla, oavsett var man befinner sig på trons väg. Kyrkan ska vara öppen och välkomnande oavsett om du är troende, tvivlande eller sökande, oavsett i vilken situation i livet du är. Vi vill att verksamheten ska organiseras på ett sådant sätt och med sådana metoder att dörrar till kyrkan öppnas och trösklar sänks.

Det ska vara enkelt att få kontakt med Svenska kyrkan, och kyrkan ska finnas nära till hands. Vi vill se de tusen möjligheter som finns i varje människa och varje möte. Det handlar också om att vara lyhörd inför olika former av dop, som till exempel att familjen ska ha möjlighet att påverka var någonstans dopet ska ske. Särskilt angeläget är att stärka och utveckla det omfattande frivilligarbetet, liksom att värna det engagemang för kyrkan som finns bland de förtroendevalda på alla nivåer i kyrkan.

Socialdemokraterna anser att Svenska kyrkan har ett särskilt ansvar för att en interreligiös dialog förs i syfte att skapa ett gemensamt vi mellan människor. Vi tror att religionen har stora förutsättningar att vara en sammanhållande kraft i samhället.

Socialdemokraterna ser religionen som en resurs i samhället och ser betydelsen av trossamfundens deltagande i en demokratisk samhällsdialog som syftar till ett samhälle som håller ihop.

Vi socialdemokrater i Järfälla ska arbeta för:

- Att all verksamhet ska vara inkluderande.
- Att Svenska kyrkan ska vara lyhörd för nya former av dop, exempelvis att familjen ska ha möjlighet att påverka vart dopet ska ske.
- Att Svenska kyrkan ska öppna upp för begravningar på lördagar.

- Att de direkta valen till kyrkofullmäktige, stiftsfullmäktige och kyrkomöte ska bevaras för att säkerställa ett demokratiskt medlemsinflytande.
- Att församlingen ska vara tillgänglig med generösa öppettider för enskild andakt.
- Att Svenska kyrkan ska vara delaktig i religionsdialog mellan människor med olika trosuppfattningar och verka för ett samhälle som håller ihop.

3. Kultur i Svenska kyrkan

Den kulturskatt i form av arkitektur, konst, musik och historisk kontinuitet som rymts inom Svenska kyrkans kulturarv fyller en viktig funktion för hela samhället.

Kyrkans organisation utgörs av en demokratisk grundstruktur där förtroendevalda delar ett gemensamt ansvar med biskopar och kyrkoherdar. Förtroendevalda och kyrkoherden ansvarar gemensamt för att församlingens verksamhet svarar mot de behov som finns i lokalsamhället.

Kyrkan är också en aktiv del i det offentliga samtalet, såväl på lokal som nationell nivå. Vi socialdemokrater ser värdet av en kyrka som agerar i samhällspolitiska frågor utifrån den kristna grundsynen om människovärdets okränkbarhet

Vi socialdemokrater i Järfälla ska arbeta för:

- Arbeta för och utveckla musikverksamheten så att den blir inkluderande för alla som vill delta och inte utestänger någon
- Att den ideella kultur- och musikverksamheten stimuleras och att kulturarvet värnas.

4. Det lokala församlingslivet

Svenska kyrkan finns över hela Sverige och erbjuder alla att delta i en kristen gemenskap.

Kyrkan kan med sin lokala närvaro spela en viktig roll för möten utifrån människors behov av gemenskap och sammanhang. De förtroendevalda i församlingen blir en viktig länk till medborgarna.

De förtroendevalda har genom församlingsinstruktionen ansvar för verksamhetens inriktning och omfattning. Den vigda personalen har ansvaret för teologin, de kyrkliga handlingarna och själavården. Denna gemensamma ansvarslinje är själva grundbulten i kyrkans organisation och beslutsstruktur.

Anställda i Svenska kyrkan ska ha rätt till en god arbetsmiljö, möjligheter till utveckling och kompetensutveckling. Kollektivavtal ska vara en självklarhet.

Människors vilja till engagemang ska tas tillvara.

Genom ideellt arbete skapas en större öppenhet och delaktighet genom att fler deltar i verksamheten. Kyrkan ska vara en plats där alla upplever sig kunna bidra på ett meningsfullt sätt.

Nya mötesplatser och nya mötesformer behöver utvecklas.

Församlingen stödjer en verksamhet i kommunen för ensamkommande flyktingungdomar. Bidrag utgår från Stockholms stift för detta idag. Om detta minskar eller försvinner anser vi att församlingen ger verksamheten stöd.

Det är viktigt att alla barn ska kunna vara med på lika villkor. Därför ser vi det som nödvändigt att all barn-och ungdomsverksamhet är avgiftsfri. Även avgifter i samband med konfirmationen bör tas bort.

Vi socialdemokrater i Järfälla ska arbeta för:

- Verka för att kyrkan blir en mötesplats för gemenskap i det lokala samhället.
- Att människors önskan att engagera sig och bidra tas tillvara.
- Att kyrkorummet hålls öppet för enskild andakt och stunder av ro.
- Stödja verksamheten för ensamkommande flyktingungdomar.

- Att barn ska kunna delta på lika villkor
- Att all barn- och ungdomsverksamhet ska vara avgiftsfri.
- Att inga avgifter ska vara kopplade till konfirmationen.

5. En hållbar kyrka

En ljus framtid förutsätter ett särskilt fokus på hållbarhet ur både ett ekologisk, socialt och ekonomiskt perspektiv. I tider av otrygghet fyller kyrkan en central roll i att vara en hoppets röst och mana till kamp för kraftfulla handlingar gentemot de ekologiska hoten.

5.1. Ekologisk hållbarhet

Jorden har vi till låns och vår uppgift är att lämna över en jord med rent vatten och ren luft till kommande generationer. Järfälla församling ska ligga i täten för arbetet med energieffektiva och klimatsmarta lösningar. Närproducerat ska prövas, och klimatsmart ska vara en av utgångspunkterna för församlingens inköp. Därför ska upphandlingsregler ge stöd för sådana. Likaså ska självklart ett regelverk ställa krav på höga miljöambitioner och klimatsmarta inköp.

Vi socialdemokrater i Järfälla ska arbeta för:

- Att Järfälla församling arbetar för att minska sin energiförbrukning för varje år.
- Att Järfälla församling ska arbeta för att årligen förnya sitt certifikat från Svensk Miljöbas.
- Att församlingen ska avstå från att investera i fossila bränslen.
- Att församlingen gör sina investeringar på ett sådant sätt att man främjar klimatet.

5.2 Social hållbarhet

Ett starkt socialt engagemang är en av Svenska kyrkans tydligaste kännetecken. Att finnas till för och stå upp för sin nästa avspeglas tydligast inom diakonin, kyrkans sociala arbete. I en tid då klyftorna i samhället har ökat ställer det större krav på kyrkan. Den sociala verksamheten till stöd för utsatta ska oförtröttligt fortsätta och utvecklas, för att alltid vara i takt med tiden. Svenska kyrkan ska aldrig tveka, utan tvärtom alltid stå upp för människovärdet. Svenska kyrkan ska finnas där människor har behov av stöd, och inte väja för det svåra.

De senaste årens stora migration, då vi fått hälsa många nyanlända välkomna till Sverige, ställer också krav på en starkt verksamhet till stöd för såväl de som väntar på sitt asylbeslut som de som redan fått sitt besked om asyl. Svenska kyrkan ska både i ord och handling tydligt stå upp för asyrrätten och människovärdet. Den svenska modellen bygger på solidaritet och ett starkt folkrörelseengagemang. Som en av de största folkrörelseorganisationerna ska Svenska kyrkan i handling också bidra till solidaritet och rättvisa. En viktig del i det arbetet är att stödja rättvis handel, bland annat via Fairtrade.

Vi socialdemokrater i Järfälla ska arbeta för:

- Att arbetet till stöd för nyanlända ges förutsättningar att utvecklas och att Järfälla församling fortsätter vara en tydlig röst för medmänsklighet.
- Att Järfälla församling ska bli en Fairtrade-kyrka.
- Att Svenska kyrkan ska utveckla sitt sociala arbete för att ge människor stöd i utsatta situationer.
- Att Svenska kyrkan ska vara en stark samhällelig röst för jämlikhet och utveckling av den gemensamma välfärden.

5.3 Ekonomisk hållbarhet

Den ekonomiska hållbarheten kräver att vi hushållar med ändliga resurser så att även framtida generationer kan få sina grundläggande behov tillfredsställda. Såväl förnyelsebara som icke-förnyelsebara resurser ska då återvinnas och återanvändas. Församlingarna ska här ta ledningen i det lokala arbetet genom exempelvis en inköpsagenda präglad av ett hållbarhetstänkande. Det handlar om att som kyrka verka för ett samhälle med minskade klassklyftor och ökad jämlikhet.

Vi socialdemokrater i Järfälla ska arbeta för:

- Att social, ekonomisk och ekologisk rättvisa ska prägla all produktion av tjänster och varor som Svenska kyrkan köper in.
- Att församlingen ska avstå från att investera i fossila bränslen.
- Att kollektivavtal och sociala krav ska vara självklara i alla kyrkans upphandlingar.

6. En solidarisk kyrka som står upp för mänskliga rättigheter

Att stå upp för människovärdet och ta ansvar för skapelsen är grundläggande för Svenska kyrkan. Det innebär att kyrkan ska bejaka alla former av mellanmänsklig samvaro som är ett ömsesidigt uttryck för kärlek. Likaså ska kyrkan stå upp för allas rätt till sin etniska, könsmässiga och religiösa identitet. Varje människa ska ha rätten att definiera sig själv, i samspel med andra. I en tid där populismen och extremismen ökar i vårt samhälle är det viktigt att vi har en kyrka som inte ställer människor mot varandra. Svenska kyrkan ska med respekt stå upp för religionsdialogen och människovärdet. Ständigt måste kampen mot islamofobi och antisemitism tas.

Varje människas värde är okränkbart och heligt. Svenska kyrkan ska tydligt och klart stå upp för varje människas rätt och värde. En kyrka som står för solidaritet

människor emellan kan heller inte blunda för vad som händer i vår omvärld. Svenska kyrkan ska vara en stark aktör i en stor värld och ska ta sitt ansvar som en del av den världsvida kyrkan. Därför vill vi också att en del av kyrkoavgiften ska vikas åt internationellt biståndsarbete – det är *internationell solidaritet*. I den kampen ska Svenska kyrkan vara en god förebild.

Den framväxande nationalismen inom och utom Europa gör migrationen till en avgörande utmaning för den grundläggande verksamheten inom Svenska kyrkan. Sedan långt tillbaka i historien har det inom den kristna kyrkan utvecklats en universell rätt till gästfrihet. Detta kan illustreras med liknelsen om den barmhärtige samariern från Lukasevangeliet, kapitel 10. Liknelsen handlar inte om välgörenhet, utan om främlingens rätt att inte bli behandlad som en fiende.

Antalet människor på flykt i världen är mycket högt och klimatförändringarna förväntas bidra till att långt fler kommer att tvingas lämna sina hem. Detta innebär att det kommer att finnas ett stort behov av Svenska kyrkans engagemang inom området även i framtiden.

Om kriser av olika slag ställer krav på nationell nivå är behovet mångdubbelt på den internationella arenan. Samtidigt förtrycks religiösa minoriteter runt om i världen. I synen på det internationella solidaritetsarbetet har Svenska kyrkan och socialdemokratin ett gemensamt synsätt. Vi ser internationellt utvecklingssamarbete och humanitära insatser som nödvändiga för att nå målet om en jämlik och rättvis värld. Utmaningen idag för ACT Svenska kyrkan*¹ är det minskande demokratiska utrymmet i världen som försvårar möjligheterna att verka.

Kyrkan ser också med oro på de politiska förslag som finns kring minskat bistånd och vilka förödande konsekvenser detta skulle få för det internationella solidaritetsarbetet. Vi delar den oron och står fast vid enprocentsmålet i

*ACT Svenska kyrkan, tidigare Svenska kyrkans internationella arbete, är namnet på biståndsverksamheten inom Svenska kyrkan. ACT står för agera.

biståndspolitiken. Vi vill arbeta för att varje församling avsätter motsvarande en procent av kyrkoavgiften till internationell solidaritet.

Vi socialdemokrater i Järfälla ska arbeta för:

- Att Svenska kyrkan är en solidarisk kyrka som står upp för alla människors lika värde, demokrati och yttrandefrihet.
- Att Svenska kyrkan ska motarbeta alla former av homofobi och kvinnoprästmotstånd.
- Att Svenska kyrkan ska stå upp mot rasism och religiöst förtryck.
- Att Svenska kyrkan ska säga ifrån när människovärdet kränks.
- Att ett samarbete mellan kyrkan, folkrörelserna och övriga civilsamhället kommer till stånd för att främja uppbyggnaden av ett solidariskt samhälle.
- Att Järfälla församling strävar efter att bli regnbågs-certifierade, det vill säga att alla präster ska vara beredda att viga samkönade par.
- Att Svenska kyrkans biståndsverksamhet ACT ska fortsätta vara en stark aktör i det internationella solidaritetsarbetet,
- Att Järfälla församling bidrar med motsvarande en procent av kyrkoavgiften till internationell solidaritet.

7. En kyrka som vill vara Sveriges bästa arbetsgivare

Järfälla församling har en bred verksamhet. Det finns många olika yrkesgrupper och det är de som sida vid sida bär upp kyrkans verksamhet. Mer än 100 personer är anställda inom Järfälla församling. Därmed är Svenska kyrkan en viktig arbetsgivare i kommunen.

Järfälla församling ska vara en attraktiv och spännande arbetsgivare som ger våra anställda möjligheten till kompetensutveckling. Varje medarbetare i församlingen, ska ges lika, möjligheter att växa och utvecklas. Särskilda insatser kan fortfarande behövas för kvinnliga ledare. Därför kommer vi att avsätta resurser för en kompetensfond.

Vi anser att du som arbetar i Järfälla församling ska ha rätt till en heltidsanställning och kunna välja frivilligt om du vill arbeta deltid istället. Det ställer krav på en utvecklad personalpolitik. Anställda har rätt till en god arbetsmiljö, möjligheter till utveckling och kompetensförstärkning. Unga ska uppleva Svenska kyrkan som en bra och intressant arbetsgivare. Dessutom upphandlar kyrkan tjänster från andra arbetsgivare för stora summor. Också för dem som arbetar hos samarbetande leverantörer ska kyrkan ställa krav på bra arbetsvillkor.

Arbetsmarknaden förändras snabbt och arbetslösheten, inte minst bland unga, är alldeles för hög. Svenska kyrkan ska vara med och motarbeta arbetslösheten, inte minst gentemot unga. Ett självklart inslag i det ska vara att erbjuda sommarjobb. Kyrkogårdsförvaltningen ställer krav på betydande insatser under sommaren, liksom kyrkans ungdomsverksamhet och caféverksamhet. Järfälla församling ska i nära samarbete med Järfälla kommun erbjuda minst 50 sommarjobbplatser till skolungdomar.

Vi socialdemokrater i Järfälla ska arbeta för:

- Att resurser ska avsättas till en kompetensfond i syfte att erbjuda kompetensutveckling utifrån verksamhetens behov.
- Att jämställt ledarskap stöttas.
- Att du som arbetar i Svenska kyrkan ska ha rätt till heltid, och frivillig deltid.
- Att Järfälla församling ska erbjuda minst 50 sommarjobbplatser till skolungdomar.